

VIDA DE SANT TOMÀS D'AQUINO

Sant Tomàs va néixer prop del 1225, al castell de Roccaseca, prop de la ciutat d'Aquino, a Nàpols. Era descendent d'una família de nobles aliats a l'emperador. Als 5 anys entra a l'abadia de Monte Casino, per a la seva educació. Anà a la universitat de Nàpols per començar els estudis de filosofia. Al 1244, entra a l'ordre, de predicadors del convent de St. Domènec contra la voluntat dels seus pares. Va ser nomenat per ensenyar a París, llavors centre intel·lectual del món cristià. A petició del Papa, St. Tomàs torna a Itàlia com a Lector de la Cúria i passa un temps a Roma, on desenvolupa una intensa activitat intel·lectual. Torna a París on continua la seva tasca de professor i escriptor. Retorna a Nàpols per dirigir el nou Studium Generale, Va morir el 7 de març de 1274 camí del Concili de Lyon.

FILOSOFIA I TEOLOGIA.

St. Tomàs va fer comentaris de les obres aristotèliques a partir de textos ben traduïts, cosa que el va fer un gran coneixedor tant d'aquest autor com de Plató.

Com a filòsof es va proposar convertir la filosofia en autònoma i fer-la independent respecte de la teologia.

St. Tomàs va intentar superar les contradiccions entre l'aristotelisme i el platonisme (l'empirisme i l'idealisme). Ho va aconseguir en gran part.

a) **Lògica i Teoria del Coneixement:** No admet la il·luminació de Déu en el coneixement natural i no creu en la intuïció de les realitats espirituals. El coneixement intel·lectual s'adquireix a partir del coneixement sensible, segons l'interpreta l'enteniment agent individual de cadascú. Un cert coneixement de l'espiritual pot ser obtingut per reflexió sobre els nostres propis actes espirituals. Sant Tomàs segueix la lògica i la teoria de la ciència d'Aristòtil.

b) **Metafísica:** St. Tomàs segueix una certa tendència platònica; la seva metafísica està regida per la idea de participació, segons la qual els sers finits estan compostos d'essència, que inclou la matèria i la forma d'Aristòtil, i existència, i com més participen de la seva existència més perfectes són. L'ésser més simple i infinit, Déu, és causa creadora i final de tots els éssers finits, i és l'únic que posseeix la seva pròpia existència, per la qual cosa és absolutament perfecte.

Segons St. Tomàs Déu no és tan sols el creador del món sinó que n'és també el primer motor del que parlava Aristòtil.

c) **Psicologia:** Segons St. Tomàs l'home és una substància composta de matèria, el cos, i de forma, l'ànima, que a diferència d'Aristòtil és espiritual i immortal. L'ànima és capaç d'existir separada del cos, ja que no és un producte biològic sinó que és resultat de l'obra de Déu. De tal manera que l'home seria la simple confluència entre el món espiritual i el món corporal.

d) **Ètica:** Fruit de tota la seva filosofia, també està inspirada en Aristòtil, però aporta noves idees:

– La idea del fi últim: el fi últim de qualsevol persona creada és el coneixement i l'amor de la seva causa primera, Déu, per la qual cosa l'home s'hi assembla; però aquest fi només pot ser abastat al final de l'existència terrenal de l'individu.

– La idea d'obligació: Segons St. Tomàs la vida terrenal és una vida de prova durant la qual l'home construeix el seu destí en l'altra vida, la raó li ensenya a viure segons la llei de Déu i a adaptar-la a la seva actitud lliure; només així aconseguirà arribar al seu fi últim.

e) **Teologia:** Igual que Aristòtil, St. Tomàs pensa que el coneixement comença pels sentits; així la demostració de l'existència de Déu només pot fer-se a partir dels éssers.

St. Tomàs creia que era necessari fer aquesta demostració, ja que l'existència de Déu no és una evidència immediata per a l'home, mentre que sí que ho és l'existència dels éssers. Per a poder fer aquesta demostració St. Tomàs va fer servir cinc arguments o vies:

- Via primera: argument cosmològic. Donada l'evidència que en el món es produeixen canvis, suposem que aquests són produïts per una altra cosa anterior a ells; així doncs, hi ha d'haver un ésser absolut que no sigui producte de cap canvi, el qual ha estat el causant de totes les mutacions posteriors.
- Via segona: causa eficient. En el món hi ha causes eficients que alhora són causades per altres; per tant hi ha d'haver una causa eficient incausada per cap d'altra, Déu.
- Via tercera: contingència de l'ésser. Tot ésser ha estat creat per un altre; si seguim la sèrie indefinidament veurem que ha d'existir un ésser que no hagi rebut l'existència de mans de ningú, i per tant existeix per sí sol, Déu.
- Via quarta: graus de perfecció. Segons la nostra experiència, sabem que hi ha coses amb diferents graus de perfecció: tots els éssers posseeixen la perfecció en un grau diferent, però no pot haver-hi una escala infinita de perfecció; ha d'haver-hi un ésser que tingui la màxima perfecció, Déu.
- Via cinquena: ordre còsmic. Hi ha éssers que actuen segons un fi; per tant ha d'haver-hi una causa intel·ligent que les orienti cap aquest fi. Aquesta intel·ligència serà ordenada per altres, així doncs, al final de la cadena ha d'haver-hi una intel·ligència suprema, Déu.

CONCLUSIÓ

La filosofia tomista també té els seus límits, que proven novament que el coneixement humà és limitat, i que el pensament filosòfic està condicionat pel temps. Però no hi ha dubte que Sant Tomàs va fer un esforç immens per a desenvolupar tantes idees i sintetitzar tants conceptes en només vint anys de gran activitat. Va demostrar una força de concentració enorme, i una gran coherència de pensament.

Sant Tomàs va penetrar en les diverses formes de saber; va saber enfrontar la filosofia i la teologia: la raó i la fe. Va saber aprofitar el bo i millor de tots els pensadors importants, sent sempre conseqüent amb la veritat i els seus principis.